

Μακεδονικά

Τόμ. 4, Αρ. 1 (1960)

Γ. Ι. Θεοχαρίδου, Σύντομος ιστορία του Αγίου Όρους

Βασ. Λαούρδας

doi: [10.12681/makedonika.722](https://doi.org/10.12681/makedonika.722)

Copyright © 2014, Βασ. Λαούρδας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Λαούρδας Β. (1960). Γ. Ι. Θεοχαρίδου, Σύντομος ιστορία του Αγίου Όρους. *Μακεδονικά*, 4(1), 571–572. <https://doi.org/10.12681/makedonika.722>

ὅτι ὁ λαὸς τῆς «Μακεδονίας τῶν Σκοπίων» εἶναι φορεὺς καὶ κληρονόμος τῆς «Μακεδονικῆς ἐθνότητος» καὶ τοὺς ἰσχυρισμοὺς περὶ ἐθνολογικῆς καὶ γλωσσικῆς ὁμοιογενείας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἑδαφικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐνότητος ἀφ' ἑτέρου τοῦ σλαβικοῦ κράτους τῶν Σκοπίων πρὸς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν Μακεδονίαν. Εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τοῦ βιβλίου του ὁ κ. Ἀνδριώτης ἐξαίρει τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ παλαιοῦ πανσλαβισμού συνεχίζονται σήμερον ὑπὸ τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων αἱ βλέψεις ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ καθορίζει τὴν ἔναντι τοῦ θέματος τούτου θέσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Ἄ π ο σ τ ὀ λ ο υ Ε. Β α κ α λ ο π ο ὑ λ ο υ, Οἱ Δυτικομακεδόνες ἀπόδημοι ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Ἴδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου. Ἀρ. 22, Θεσσαλονίκη 1958, σελ. 47.

Εἰς τὴν σύντομον αὐτὴν πραγματείαν του, ἡ ὁποία εἶναι ἐπηυξημένον τὸ κείμενον διαλέξεώς του εἰς τὴν σειρὰν τῶν περὶ Δυτικῆς Μακεδονίας διαλέξεων τοῦ Ἰδρύματος, ὁ κ. Α. Ε. Βακαλόπουλος παρουσιάζει συνθετικὴν εἰκόνα τῶν ἐκ Δυτικῆς Μακεδονίας ἀποδήμων κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. Τὸ θέμα τὸ ἔχουν διαπραγματευθῆ καὶ ἄλλοι, ἀλλ' ὁ κ. Βακαλόπουλος τὸ παρουσιάζει ἀπὸ ἄποψιν τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἄλλος εἶχε μελετήσει καὶ εἶχεν ἐξάγει μέχρι τοῦδε, ἀπὸ τὴν ἄποψιν τῆς συμβολῆς τῶν ἀποδήμων εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ πνευματικὴν πρόοδον τῆς ἰδιαιτέρας ἐνὸς ἐκάστου πατρίδος. Ἐκ παραλλήλου ὁ κ. Βακαλόπουλος ἐξετάζει ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ αἷτια τῆς μεταναστεύσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου τοὺς παράγοντας δημιουργίας τῶν πρώτων ἀστῶν εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν. Ἡ ἐξέτασις τῶν θεμάτων αὐτῶν συνοδεύεται ὑπὸ πλουσιωτάτης βιβλιογραφίας, χαρακτηριστικῆς τῆς εὐσυνειδησίας καὶ τῆς ἐργατικότητος τοῦ συγγραφέως.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Γ. Ι. Θεοχαρίδου, Σύντομος ἱστορία τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἴδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου. Ἀρ. 23, Θεσσαλονίκη 1958, σελ. 22.

Ἡ ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύντομος ἱστορία τοῦ Ἁγίου Ὁρους» διάλεξις τοῦ κ. Γ. Θεοχαρίδου εἰς τὴν σειρὰν τῶν περὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους διαλέξεων τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, εἶναι ἡ πρώτη, ἂν δὲν σφάλλω, αὐστηρῶς ἐπιστημονικοῦ χαρακτῆρος ἱστορία τοῦ Ἄθω εἰς τὴν γλῶσσαν μας, ἔγγραφη δὲ ἐπὶ τῇ βάσει ὄλων τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος νεωτάτων ἐρευνῶν. Ὁ κ. Θεοχαρίδης ἀφηγεῖται συντόμως καὶ κατὰ χρονικὴν ἀκολουθίαν τὰς μεγαλυτέρας ἐκ τῶν φάσεων τῆς ἱστορίας τοῦ Ἁγίου Ὁρους, δὲν παραλείπει δὲ νὰ ἐξάρῃ καὶ τὴν γενικωτέραν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔσχεν

ὁ ἐν Ἁγίῳ Ὅρει μοναστικὸς βίος ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἰς τὸ Βυζάντιον. Παρὰ τὴν ἐκ τῆς ἀποστολῆς τῆς ὡς διαλέξεως βραχυτητα τῆς, ἡ ἐργασία τοῦ κ. Γ. Θεοχαρίδη εἶναι πολὺ χρήσιμον βοήθημα δι' ὄσους θέλουν νὰ γνωρίσουν δι' ὀλίγων ὅσα ἐπιστημονικὰ δεδομένα ὑπάρχουν διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Χριστοφόρου Νάλτσα, Ὁ Μακεδονικὸς Ἄγὼν εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν. Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Ἴδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου. Ἀρ. 25, Θεσσαλονίκη 1958, σελ. 37.

Ἡ μικρὰ αὕτη μονογραφία ἀποτελεῖ τὸ κείμενον διαλέξεως δοθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Νάλτσα εἰς τὴν σειρὰν τῶν περὶ τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας διαλέξεων τοῦ Ἰδρυμάτος Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου. Ὁ κ. Νάλτσας παρακολουθεῖ τὰς δραματικὰς διπλωματικὰς καὶ πολιτικὰς φάσεις τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος ἐν τῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ ἐξαίρων ἰδίᾳ—καὶ ὀρθότατα—τὴν παρὰ τὰς βουλγαρικὰς ὁμότητας ἐμμονὴν τῶν γηγενῶν τῆς Μακεδονίας εἰς τὸν Ἑλληνισμόν. Ὅπως ὀρθῶς τονίζει ὁ κ. Νάλτσας, ἡ συμβολὴ τῶν ἐκ τῆς Νοτίου Ἑλλάδος Μακεδονομάχων ὑπῆρξε δευτερογενής, διότι προϋπέθεσε καὶ ἐστηρίχθη εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ εἰς τὰς θυσίας τῶν γηγενῶν Μακεδόνων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνεδείχθη σειρὰ ὀλόκληρος λαμπρῶν ἀγωνιστῶν.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Γεωργίου Σπ. Πάλλα καὶ Παναγιώτου Φιλ. Ζιώτα, Ὁ καπετὰν Ἄγρας καὶ ὁ Μίγκας (ἱστορικὸν δράμα καὶ ἀφήγημα). Ἔδεσσα 1958, σελ. 93, εἰκ. 3 καὶ σχέδ. 2.

Οἱ δύο συγγραφεῖς τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἔργου, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος εἶναι ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων Ἐδέσσης, ὁ δὲ δεῦτερος διευθυντὴς τοῦ Στ' δημοτικοῦ σχολείου τῆς ἰδίας πόλεως, συνέθεσαν τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ «δράμα καὶ ἀφήγημα», ὅπως τὸ ὀνομάζουν, διὰ νὰ καταστήσουν εἰς τὸ εὐρύτερον κοινόν, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν μαθητικὴν νεολαίαν, γνωστὰς τὰς προσωπικότητας δύο ἐκ τῶν μαρτύρων τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος, τοῦ Τέλλου Ἄγρα καὶ τοῦ Ἀντωνίου Μίγκα. Ἡ κριτικὴ τῆς λογοτεχνικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου τῶν δὲν ἀνήκει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν «Μακεδονικῶν», εὐχαρίστως ὅμως σημειοῦμεν τὴν ἱστορικὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀφήγησεως καὶ τὸν ζωηρὸν ἐθνικὸν παλμόν, ὁ ὁποῖος διέπει τὴν ἐργασίαν τῶν δύο συγγραφέων.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Γ. Α. Μαραβέλα, Παῦλος Μελάς. Ἡ ζωὴ, ἡ δράσις καὶ ὁ δοξασμένος θάνατος τοῦ πρωτομάρτυρος τῆς Μακεδονικῆς ἑλευθερίας. Πρό-